

E-NEWSLETTER

ЦАХИМ МЭДЭЭЛЛИЙН САМБАР

2018 оны 3-р сарын дугаар

E-NEWSLETTER

ЦАХИМ МЭДЭЭЛЛИЙН САМБАР

2018 оны 3-р сарын дугаар

-Мэдээ, мэдээлэл-

Зам, тээвэр хөгжлийн сайдын хуулийн төсөл боловсруулах ажлын хэсэг “Төмөр замын тээврийн тухай хууль”-ийн шинэчилсэн найруулгын үзэл баримтлал төслийг ГТХЗНТ-ҮТҮГ-ын албан хаагчдад танилцуулж, санал солилцлоо

Төмөр замын тээврийн тухай хуулийн хэрэгжилтийн үр дагаварт хийсэн үнэлгээний үрдүнд “Төмөр замын тээврийн тухайхууль”-ийгшинэчлэн найруулах шаардлагатай гэсэн дүгнэлт (зөвлөмж), Зам, тээврийн хөгжлийн яам, Монгол Улсын Шинжлэх Ухааны Академийн 2017 оны “Төмөр замын тээврийн эрх зүйн орчин, хөгжлийн асуудлууд” сэдэвт эрдэм шинжилгээний хурлаас төмөр замын тээврийн эрх зүйн орчинг сайжруулах зөвлөмж гаргасан.

Монгол улсын эдийн засаг, нийгмийн тогвортой хөгжлийг дэмжсэн, олон улсын тэргүүлэх түвшинд хүрсэн, хэрэглэгчийн эрэлт хэрэгцээг аюулгүй, чанартай, хүртээмжтэй үйлчилгээгээр хангасан, үр ашигтай тогтолцоог бэхжүүлэх зарчмыг баримтлан төмөр замын объектыг барих, өмчлөх, эзэмших, ашиглахтай холбоотой харилцааг уг хуулиар зохицуулахаар хуулийн төслийн боловсруулна гэж заасны дагуу “ГТХЗНТ” ҮТҮГ-аас 2018 оны 2 сарын 26-нд “Төмөр замын тээврийн тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын үзэл баримтлал төсөл”-д саналууд хүргүүлсэн. Зам, Тээвэр Хөгжлийн сайдын хуулийн төсөл боловсруулах ажлын хэсэг 3-р сард “ГТХЗНТ” ҮТҮГ-ын албан хаагчидтай уулзаж “Төмөр замын тээврийн тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын үзэл баримтлал төсөл”-д байгууллагын эрх зүйн статусыг тусгах, чиг үүргийг хуульчлан тодорхойлох, төмөр замын тээврийн хөгжлийн бодлого, тулгамдаж буй асуудлуудын талаар харилцан мэдээлэл солилцож, санал хүргүүлэх тухай хэлэлцлээ.

Төмөр замын салбарын шинэтгэлийн хүрээнд эрдэм шинжилгээний судалгаа, туршилт хийх, хууль тогтоомж, дүрэм журам, стандарт, норм нормативын баримт бичгийг шинээр болон шинэчлэн боловсруулах, тэдгээрийг мөрдэж хэрэгжүүлэхэд хөрөнгийн эх үүсвэр шаардагддаг тул уг асуудлыг хуульчлан зохицуулах зэрэг шаардлагууд төслийг боловсруулах үндэслэл болж байна.

E-NEWSLETTER

ЦАХИМ МЭДЭЭЛЛИЙН САМБАР

2018 оны 3-р сарын дугаар

-Мэдээ, мэдээлэл-

Захиргааны өрөнхий хуульд нийцүүлэн төмөр замын тээврийн салбарт мөрдөгдөж буй дүрэм, журмыг боловсруулах ажлын хэсэгт ГТХЗНТ-УТУГ-ын мэргэжилтнүүд хамрагдан ажиллаж байна

Төмөр замын тээврийн салбарт мөрдөгдөж буй дүрэм, журмыг Монгол Улсын Захиргааны өрөнхий хуульд нийцүүлэн шинэчлэн боловсруулж, батлуулахаар Зам, тээврийн хөгжлийн сайдын 2018.01.24-ний 13 дугаар тушаалын дагуу:

1. Төмөр замын дохиолол холбооны журам;
2. Галт тэрэгний хөдөлгөөний удирдлагын журам;
3. Төмөр замын тээвэр дэх осол, гологдолыг судлан бүртгэх журам;
4. Төмөр замаар ачаа тээвэрлэх журам;
5. Төмөр замын тээвэр зуучлалын үйл ажиллагааны журам;
6. Галт тэрэгний хөдөлгөөнтэй шууд холбоотой ажилтны сахилгын тусгай журам, ажлын цагийн хуваарь, хөдөлмөрийн нөхцөл;
7. Суурь бүтэц, нийтийн болон дагнасан хэрэглээний зам ашиглах, суурь бүтэц эзэмшигч, тээвэрлэгч хоорондын хамтран ажиллах болон тээвэрлэлтийн үйлчилгээ үзүүлэх гэрээний үлгэрчилсэн загвар;
8. Төмөр замын байгууллагууд харилцан мэдээлэл солилцох журмуудыг шинэчлэн боловсруулах ажлын хэсэг байгуулагдсан бөгөөд ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүнд ГТХЗНТ-ийн 8 мэргэжилтэн хамрагдан ажиллаж байна.

Мөн “УБТЗ” ХНН-ийн албадын дарга, удирдах албан тушаалтан болон журамд хамтран ажиллах хүмүүстэй уулзан саналыг хүлээн авч боловсруулсан бөгөөд ЗТХЯ-нд ажлын хэсэг гурван удаа хуралдаж мэдээллүүдийг илүү боловсронгуй болгож хөтлөх, танилцуулах, мэдээлэл солилцох талаар тухай бүрийн саналыг нэгтгэн хэлэлцэж удирдлагуудад танилцуулан ажиллалаа.

E-NEWSLETTER

ЦАХИМ МЭДЭЭЛЛИЙН САМБАР

2018 оны 3-р сарын дугаар

-Мэдээ, мэдээлэл-

Статистик мэдээллийг нэгтгэх, боловсруулах, төмөр замын тээврийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагыг мэдээллээр хангаж ажиллаж байна

ЗТХЯ-ны ТЗ-ын байгууллагууд харилцан мэдээлэл солилцох журмыг шинэчлэн батлуулах ажлын хэсэгт томилогдоноы дагуу “УБТЗ” ХНН-ийн албадын дарга, удирдах албан тушаалтан болон журамд хамтран ажиллах хүмүүстэй уулзан саналыг хүлээн авч боловсруулан ажиллалаа. Мөн ЗТХЯ-нд ажлын хэсгийн хуралдаануудаар мэдээллүүдийг илүү боловсронгуй болгож хөтлөх, танилцуулах, мэдээлэл солилцох талаар тухай бүрийн саналыг нэгтгэн хэлэлцсэн юм. Зам, тээврийн хөгжлийн сайдын 2018 оны 02 дугаар сарын 27-ний өдрийн шуурхай хуралдаанаас төмөр замын байгууллагуудын хоногийн ажлын тайлан мэдээг нэгтгэн боловсруулж танилцуулах үүрэг даалгавар өгсөнтэй холбогдуулан Ачилт буулгалтын хоногийн мэдээ, Галт тэрэг, вагон солилцооны хоногийн мэдээ, Ачааны паркийн хоногийн мэдээ, Нүүрс хангарт, нөөцлөлтийн мэдээнүүдийг

“УБТЗ” ХНН, “МТЗ” ТӨХК-ын цахим хаягт хандах эрхээр орж, сарын мэдээг цахимаар авч мэдээллийг боловсруулж, мэдээллийн нэгдсэн санг бүрдүүлэн ажиллаж байна.

Азиин хөгжлийн банкны техник туслалцааны төслийн хүрээнд төмөр замын салбарыг хэрэгжүүлэх төслийн саналыг боловсрууллаа.

“Хөрөнгө оруулалтын төслийн санхүү эдийн засгийн үндэслэл”-ийг Орос хэлнээс Монгол хэл рүү орчууллаа.

ГАЛТ ТЭРЭГНИЙ ХӨДӨЛГӨӨН ЗОХИЦУУЛАЛТЫН НЭГДСЭН ТӨВ-ийн
ТЭЗҮ ТЕСӨЛ БОЛОВСРУУЛАХ ТӨСЛИЙН САНАЛ

2018.03.20

1	Зорилго	Галт тэргийн хөдөлгөөн зохицуулалтын нэгдсэн төв байгуулах төслийн дараах үе шатын дагуу хэрэгжүүлэх: a. Төвийн ТЭЗҮ-ийг эзслэн боловсруулах: Тэргүүлж хөгжлийн салбарыг түрүүлж ирснээсээ “Галт тэргийн хөдөлгөөн зохицуулалтын нэгдсэн төв”-ийн төслийн хамрах хувь чиг үүрэгт нийцүүлэн төмөр замын сүлжээний дагуулж дохиолын систем, тоног төхөөрөмж, техникик технологийн шийдвэр, технологийн барилга, байгууламжийн хийц, түүнд тавигдах шаардлагыгүүдээ нарийнчлан судална.
2	Төсөл хэрэгжих байршил, хамрах хувь	Монгол Улс, Улаанбаатар хот. ЭТХЯ-ны харьяа “Галт тэргийн хөдөлгөөн зохицуулалтын нэгдсэн төв” УТУГ-ын Техникик-эдийн засгийн үндэслэл боловсруулах.
3	Төслийн үндэслэл: лицензийн баримт бичиг?	- Фондийн байрлаар Монгол-Оросын хувь нийтийн төслийн хөдөлгөөн зохицуулалтын нэгдсэн төвийн замын баримт бичигийн бичигийн баримт бичиг. - УИХ-ын 2010.06.24-ний 32 дугаар тогтолцоог “Төрөөс төмөр замын тээврийн талаар баримтлах бодлого”-ыг баталж төмөр замын нэгдсэн сүлжээг өргөжүүлж, томоохон уул уурхайн орнуудын ашиглах, бүтээгдэхүүн экспортын зорилгоо оюроцлогсоор 5600 гаруй км төмөр замын сүлжээний хөд хэдэн үе шаттайгаар барьж байгууллах шийдвэрлэх. - Монгол Улсын Засгийн газрын 2016-2020 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрт “Эдийн засгийн осолтой дэмжисэн, нийтийн хөгжлийн шаардлагыг нийцэн, агуулж, ач тухай үзүүлэлтэй үзүүлэх зам, тээвэр, похжисийн сүлжээг өргөжүүлэн хөгжүүлэх”, зорилтыг дэвшүүлий “Тавантолгой-Гашуун сүхийт”, “Хөхт-бичигт” чиглэлийн төмөр замын барьж ашиглалтад оруулж, “Тавантолгой-Гашуун сүхийт” чиглэлийн төмөр замаа Окуутголийн салбар төмөр замаа “Шивээ хүрэн-Саха” чиглэлийн бомонийн төмөр замын барьж дурсгах, “Зүйнбаялын Хадаан”-ын дэдээжийн төмөр замын барьж ашиглалтаг эхийн төмөр замаа, нийцэний томоохон бүтээн байгуулалтын ажилтууд тусгассан. - Монгол Улсын төмөр замын сүлжээг олон улсын транзит тээврийн коридор болгож хөгжүүлж, шинээр бий болох төмөр замуудыг бусад төмөр замын сүлжээнд хөгжж, үйл ажиллагааг сааджүүлж агуулж, улсын хэмжээнд төмөр замын сүрье бүтэж хөдөх буулдахад нөхцөйт хамгийн үр ашигтай, оночтой ашиглах, сурье бүтэцгэж тээвэрээгч компанийндаа эмчлийн хэлбэр харгалахгүйгээр ашиглуплах, галт тэргийн хөдөлгөөний агуулжийн байдлыг хангах, зэрэг нь.

ОХУ-ЫН ШУАЙИН СИБИРИЙН САЛБАР
БАЙГАЛИЙН НӨӨЦ САВ ГАЗРЫН ОЛБОРЛОЛТЫН ТУВАГИЙН ХҮРЭЭЛЭН
ХОЛБООНЫ УЛСЫН ТӨСВИЙН БАЙГУУЛАГА

ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ТӨСЛИЙН САНХҮҮ ЭДИЙН ЗАСГИЙН ҮНДЭСЛЭЛ
“ҮЛЭГ-ХЭМИЙН ЧУПУУН НҮҮРСНИЙ САВ ГАЗРЫН ОЛБОРЛОЛТТЙ
ҮЯЛДУУЛАН БАЙГУУЛАХ КЫЗЫЛ-ФРЭМЧИЙН ОЛОН УЛСЫН ТӨМӨР ЗАМЫН БАРИЛГА”

ОХУ-ЫН ШУАЙИН СИБИРИЙН САЛБАР БАЙГАЛИЙН НӨӨЦ СПОРБОРЛОЛТЫН ТУВАГИЙН ХУРЭЭЛЭННЭЙН ЗАХИРЛАЛ Д.Г.М.Н. ЛЕБЕДЕВ В.И.

КЫЗЫЛ 2014

Гүйцэтгэгчдийн жагсаалт
Дабиев Д.Ф. - к.э.н., зав. лаборатории региональной экономики ТУИКОР СО РАН
Лебедев В.И. - д.г.-м.н. директор ТУИКОР СО РАН

E-NEWSLETTER

ЦАХИМ МЭДЭЭЛЛИЙН САМБАР

2018 оны 3-р сарын дугаар

Суурь бүтцийн 2018 оны 3-р сарын тасалдлын тайлан мэдээ

Зурмагийн тасалдал:

2018 оны 3-р сард нийт 80 тасалдал, 90,3 галт тэрэг цагийн барилт үүсэж, 10,14 сая төгрөгийн хохирол гарсан байна. Өмнөх сарын тасалдлын тоо, галт тэрэгний цагийн барилт, хохирлын хэмжээтэй харьцуулахад:

График №3

График №4

Зурмагийн тасалдлын хэмжээ өмнөх сараас 37-н нэгж буюу 31,6%, 62,8-н цаг буюу 41%-иар, хохирлын хэмжээ 3,42 сая төгрөг буюу 25,22%-иар тус тус буурсан үзүүлэлттэй байна. Зурмагийн тасалдлын тоо болон тасалдлаас үүссэн хохирлын шалтгааныг үзэхэд:

E-NEWSLETTER

ЦАХИМ МЭДЭЭЛЛИЙН САМБАР

2018 оны 3-р сарын дугаар

-Мэдээ, мэдээлэл-

Гамшигийн аюулын тухай зарлан мэдээллийн дохиогоор ажиллах дадлага, сургууль улсын хэмжээнд зохион байгуулагдлаа

Энэхүү дадлага сургууль нь газар хөдлөлтийн гамшигийн аюул тулгарсан үед төрийн болон төрийн бус байгууллага, ерөнхий боловсролын сургууль, цэцэрлэгийн бэлэн байдлыг хангуулах, нийслэл хотод суурилуулсан төвлөрсөн зарлан мэдээлэх хэрэгслийн бэлэн байдал үйлчлэх хүрээг шалгах, иргэдийг гамшигийн аюулын тухай зарлан мэдээлэх дохиогоор ажиллуулж сургах ач холбогдолтой. Дадлага сургуулийн зарлан мэдээллийг Онцгой байдлын ерөнхий газарт хэрэгжиж буй “Газар хөдлөлтийн гамшгаас амжиж анхааруулах систем байгуулах” төслийн хүрээнд Нийслэлийн 6 дүүрэгт шинээр суурилуулсан орчин үеийн зарлан мэдээлэх дуут дохиоллын цамхагаар дамжуулан ажилласан юм. “ГТХЗНТ” УТҮГ-ын албан хаагчид гамшигийн аюулын тухай зарлан мэдээллийн дохиогоор ажиллах дадлага, сургуульд идэвхтэй оролцлоо.

Оросын холбооны улсын төмөр замын стандартуудыг орчууллаа

- “ГОСТ 33435-2015 Хөдлөх бүрэлдэхүүний аюулгүй ажиллагаа, хяналт, удирдлагын тоног төхөөрөмж. Аюулгүй ажиллагааны шаардлага ба хяналтын арга”
- “О+Р 941 - “Мэдээллийн сан болон мэдээлэл харилцаа холбооны дэд бүтцийн аюулгүй байдал”
- “ГОСТ Р 54115-2010 - Глобал навигацийн хиймэл дагуулын систем. Нийтийн хэрэглээний төмөр замын хүлээн авагч. Техникийн шаардлага” гэсэн стандартуудыг Орос хэлнээс Монгол хэл рүү мэргэжлийн үг хэллэгт оруулан орчууллаа.

E-NEWSLETTER

ЦАХИМ МЭДЭЭЛЛИЙН САМБАР

2018 оны 3-р сарын дугаар

“Авлигын эсрэг Нэгдсэн Үндэсний Байгууллагын конвенц” сэдэвт сургалт, мэдээллийн арга хэмжээг зохион байгууллаа

Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Ерөнхий Ассамблейн 2003 оны 10 дугаар сарын 31-ний өдрийн 58/4 т оот тогтоолоор баталсан Авилгалын эсрэг НҮБ-ын Конвенцийг Монгол Улс 2005 оны 10 дугаар сарын 27-ны өдөр НҮБ-ын Авлигын эсрэг Конвенцийг соёрхон баталсан. 2003 оны 12 дугаар сарын 09-ний өдөр хүчин төгөлдөр хэрэгжиж өхэлсэн юм. Уг конвенц нь удиртгал, 8 бүлэг, 69 зүйлтэй. 2018 оны байдлаар 143 улс нэгдэн орсон байдаг. Энэхүү конвенц нь:

1. Үр ашигтай, үр дүнтэй аргаар авилгалаас урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх аргыг дэмжих, бэхжүүлэх
2. Олон улсын хамтын ажиллагаа, техникийн туслалцааг хөгжүүлэх, хөнгөвчлөх, дэмжих
3. Төрийн шударга, хариуцлагатай удирдлагыг бий болгох зорилготой.

“Жендер” сэдэвт ажлын байран дахь сургалт зохион байгуулагдлаа

Хүнийг үндэс, угсаа, хэл, арьс өнгө, нас, хүйс, нийгмийн гарал, байдал, хөрөнгө чинээ, эрхэлсэн ажил, албан тушаал, шашин шүтлэг, үзэл бодол, боловсролоор нь ялгаварлан гадуурхаж үл болно. Жендерийн эрх тэгш байдлыг хангах тухай хуулийн мэдлэг болон жендерт суурилсан хүчирхийллийг бууруулах, урьдчилан сэргийлэхэд албан хаагчдад зөв ойлголт, эерэг хандлагыг төлөвшүүлэх, тэдний оролцоог нэмэгдүүлэхэд нэгдсэн мэдээллээр хангах, сургалт зохион байгуулах нь чухал үүрэгтэй юм.

Жендер гэж юу вэ?

Хүйс

Жендер - Хүйсийн нийгэмшилийн явцад хувирсан бий болсон хүйс юм. Энд эрэгтэй эмэгтэй хүмүүсийн сэтгэл зүй, нийгэм сөйлийн онцлогийг авч үздэг.

Жендер нь хүний эрхийн хэрэгжилтийг хангах үндсэн зорилготой.

Жендер = хүйс + нийгэм

“Галт тэрэгний хөдөлгөөн зохицуулалтын нэгдсэн төв” УТУГ

Авлигын эсрэг Нэгдсэн Үндэсний Байгууллагын Конвенц

www.rtoc.mrf.gov.mn

“Стрессээ удирдах нь” сэдэвт сургалт, мэдээллийн арга хэмжээнд хамрагдлаа

Стрессгүй ажлын орчинд ажилчид хамгийн дээд хэмжээний бүтээмжтэй болж тэр хэмжээгээрээ ч ажлын үр дүн илүү өндөр байх хандлагатай байдаг. Ямар ч нөхцөл байдалд стрессээ удирдаж зохицуулж сурх нь ажлын бүтээмжийг дээшлүүлдэг байна. Уг сургалтаар стресс үүсгэх хүчин зүйлс болон тэдгээрээс хэрхэн өөрсдийгөө хамгаалах талаар мэдээлэл хүргэсэн юм.

Стресс гэж юу вэ?

Орчны

Ажлын байрны

E-NEWSLETTER

ЦАХИМ МЭДЭЭЛЛИЙН САМБАР

2018 оны 3-р сарын дугаар

-Мэдээ, мэдээлэл-

Railway illustrated, The railway magazine, Modern railways, Rail Express, Model Railway сэтгүүлийг татаж авах боломжтой

Төвийн цахим хуудсанд Railway illustrated, The railway magazine, Modern railways, Rail Express, Model Railway сэтгүүлийн нийт 8 дугаарыг харах болон татаж авах форматад хөрүүлэн төвийн www.rtcc.mrtd.gov.mn цахим хуудсанд байршуулж, олон нийтэд хүргэлээ.

BR LARGE LOGO '66' / ON SHED 3
Fictitious livery becomes real!
Continuing our comprehensive guide to today's depots

RAIL EXPRESS

'GREEN GODDESS' AT 60!

Full story of D200, the first of the big fleet diesels

IT TOOK 2 SECONDS TO WRECK THIS LOCO

Can you solve the riddle of this poster?

MODELLING

- COLOURFUL '66s'
- Reviewing four new arrivals
- D&E FILES
- A focus on SJAs and Turbots'
- RPSI Cravens
- A limited-edition 4mm pack

'BEAST FROM THE EAST' brings widespread havoc to rail services

RAIL EXPRESS No. 863 April 2018

SOUTHEASTERN PROMISE ■ AMSTERDAM BY EUROSTAR

MODERN

APRIL 2018 £4.80 www.modern-railways.com MARSTON VALE D-TRAIN

railways

ELECTRIC FREIGHT

DECARBONISING GOODS TRANSPORT

THAMESLINK PREVIEW
KINGS CROSS CANAL TUNNELS IN USE

GREAT WESTERN POCKET ROCKET PROGRESS

- FIRST MK3 RAKE WITH POWER DOORS
- 2+4 'CASTLES' FOR WEST COUNTRY SERVICES